

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken
- Definitieve goedkeuring

Met deze nota wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd haar goedkeuring te hechten aan de verlenging van de specifieke subsidie aan de Vlaamse gemeenten ter ondersteuning van de lokale bronopsporing (d.w.z. de complementaire werking en inzet in preventie, sensibilisering, lokale bronopsporing, quarantainecoaching en aandacht voor kwetsbare personen) en dit met 1,5 maand, vanaf 1 september tot en met 15 oktober 2021. Gelet op de stopzetting van de vaccinatiecentra na 15/10/2021, zal vanaf begin september geëvalueerd worden of er nog een noodzaak bestaat om de maatregelen die middels dit besluit gefinancierd worden, te bestendigen na 15/10/2021. Hiervoor zal onder meer gekeken worden naar de algemene evolutie van de pandemie en de stand van de vaccinatiecampagne.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsvelden:

- Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid
- Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Beleidsdoelstelling:

Organisatie en financiering van een complementair en aanvullend lokaal systeem van bronopsporing, sensibilisering, preventie en quarantainecoaching in het licht van de huidige COVID-19-pandemie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Deze beslissing hangt samen met:

- De Interministeriële Conferentie Volksgezondheid van 20 april 2020, voorgezeten door federaal minister Maggie De Block, besliste om de deelstaten te belasten met de verantwoordelijkheid om een systeem van contactonderzoek te organiseren en te operationaliseren.
- De Vlaamse Regering hechtte op 5 mei 2020 haar goedkeuring aan het ontwerp van gemotiveerde gunningsbeslissing voor de gunning van een overheidsopdracht voor de opsporing (tracing) en begeleiding van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een COVID-19 besmet persoon en belastte de minister bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding met de ondertekening van de gemotiveerde gunningsbeslissing en met de uitvoering van deze beslissing inclusief de ondertekening van de nodige overeenkomsten (VR 2020 0505 DOC.0446/1). VR 2020 1610 DOC.1132/1.
- De ondertekende gemotiveerde gunningsbeslissing en de ondertekende overeenkomsten en de brief waarmee de gunning ter kennis is gebracht van ZGP Intermut – consortium Callcenters en waarmee de opdracht is “gesloten”, dd. 18 mei 2020. - De ondertekende interpretatiefiche (toelichting en verfijning van afspraken) en bijakte (aanvullende opdrachten t.o.v. wat in het oorspronkelijke bestek was voorzien). - Het inhoudelijk en financieel verslag van het samenwerkingsverband overheidsopdracht contactopsporing (VR 2020 2509 MED.0303/1 en 2). Documenten m.b.t. overheidsopdracht zijn gepubliceerd op: <https://www.zorg-engezondheid.be/overheidsopdracht-voor-een-externe-partner-voor-contactonderzoek>.
- Het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 en het uitvoeringsbesluit van 12 juni 2020.
- De samenwerkingsovereenkomst van 25 augustus 2020 tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano.
- De Vlaamse Regering hechtte op 13 november 2020 haar goedkeuring aan het besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken (hierna BVR 13 november 2020) waarbij de Vlaamse Regering de juridische contouren vastlegt van de lokale bronopsporing en het lokale contactonderzoek in het kader van de coronacrisis. Ze kent meteen ook een specifieke subsidie toe aan de Vlaamse gemeenten ter ondersteuning van de bijkomende inzet in preventie, sensibilisering, bronopsporing, quarantainecoaching en contactonderzoek voor de periode van 1 november 2020 tot en met 31 maart 2021.
- De Vlaamse Regering hechtte op 5 februari 2021 haar goedkeuring aan de wijziging van de modaliteiten van de toekenning van de subsidie.

- De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft haar advies nr. 2021/29 over het ontwerpbesluit van het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021) en het contactonderzoek (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021) ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken gegeven op 29 maart 2021.
- De Vlaamse Regering hechtte op 23 april 2021 haar goedkeuring aan de eerste verlenging van de toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken voor de periode van 1 april 2021 tot 30 juni 2021 wat betreft de bronopsporing en voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021 wat betreft het contactonderzoek;
- De Vlaamse Regering hechtte op 7 mei 2021 haar goedkeuring aan het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021) en het contactonderzoek (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021) ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken. Dit wijzigingsbesluit verlengt de subsidieperiode voor lokale bronopsporing en contactonderzoek tot 31 augustus 2021.
- De Inspectie van Financiën heeft op 30 juni 2021 haar ongunstig advies GDR/2021000302 gegeven over het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-Pandemie te versterken gegeven.

2. INHOUD

2.1 ALGEMENE TOELICHTING

Ter ondersteuning van de centrale contactopsporing worden de lokale besturen door de Vlaamse Regering gemobiliseerd om bijkomend in te zetten op preventie, sensibilisering, bronopsporing, quarantainecoaching en contactonderzoek. Op 16 oktober 2020 nam de Vlaamse Regering reeds de beslissing om de bronopsporing en het lokaal contactonderzoek bijkomend te ondersteunen door:

- De mobilisering van de lokale besturen om effectief in te zetten op bronopsporing, quarantainecoaching en aandacht voor kwetsbare groepen ter ondersteuning en aanvulling van de inspanningen die reeds door de zorgraden en COVID-19-teams worden opgenomen;
- De mobilisering van lokale besturen om een lokaal contactcenter op te zetten in ondersteuning van het centrale contactcenter.

De initiatieven worden steeds genomen in overleg en samenwerking met het Agentschap Zorg en Gezondheid (hierna: AZG), het Consortium Contactopsporing, de lokale eerstelijnszorgraden (ELZ) en opgerichte COVID-19-teams. De lokale besturen kunnen in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken, kiezen tussen de volgende opties:

Optie 1 Sensibilisering/communicatie, preventie bronopsporing en quarantainecoaching	Optie 2 Sensibilisering/communicatie, preventie, bronopsporing, quarantainecoaching en contactonderzoek
De gemeente engageert zich om in het kader van dit besluit in te zetten op <ul style="list-style-type: none"> - sensibilisering en preventie, - de detectie, zorg en begeleiding van kwetsbare personen en groepen, - bronopsporing en opsporing van hot spots, - quarantainecoaching, in ondersteuning of aanvulling van de COVID-19-teams.	De gemeente engageert zich om in het kader van dit besluit in te zetten op <ul style="list-style-type: none"> - sensibilisering en preventie, - de detectie, zorg en begeleiding van kwetsbare personen en groepen, - bronopsporing en opsporing van hot spots, - quarantainecoaching, in ondersteuning of aanvulling van de COVID-19-teams. <ul style="list-style-type: none"> - contactonderzoek, in ondersteuning van het centraal contactonderzoek.

Op basis van hun keuze engageren de lokale besturen zich om verschillende taken op te nemen in hun gemeente en hiervoor de nodige personeelscapaciteit en middelen te voorzien. De Vlaamse Regering zal deze bijkomende inspanningen financieel ondersteunen.

Bij BVR van 13 november 2020 werden:

- De juridische contouren van de lokale bronopsporing en het lokale contactonderzoek vastgelegd;
- De contouren van een specifieke subsidie aan de Vlaamse gemeenten ter ondersteuning van de bijkomende inzet in preventie, sensibilisering, bronopsporing, quarantainecoaching en contactonderzoek vastgelegd.

Het BVR van 13 november 2020 voorziet deze subsidiëring voor de beperkte periode van november 2020 tot en met maart 2021.

Deze subsidiëring werd vervolgens verlengd door:

- Het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021) en het contactonderzoek (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021) ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken (hierna BVR 23 april 2021).
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021) en het contactonderzoek (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021) ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken (hierna: BVR 7 mei 2021).

Voormelde besluiten hebben een initiële looptijd van 1 november 2020 tot en met 31 augustus voor zowel optie 1 als optie 2. Inmiddels is duidelijk geworden dat de vergoeding voor optie 1 (inzet in sensibilisering, preventie, bronopsporing en quarantainecoaching) zal moeten worden verlengd.

Dit ontwerp van besluit beoogt een verlenging van de subsidie voor optie 1 tot en met 15 oktober 2021.

2.2 OVERZICHT VERLENGINGEN

BVR 13 november 2020	<p>Subsidieperiode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optie 1: 1 november 2020 tot en met 31 maart 2021; • Optie 2: 1 november 2020 tot en met 31 maart 2021. <p>Uitbetaling subsidie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uiterlijk op 31 maart 2021: een voorschot van 80% van de forfaitaire subsidie; • Uiterlijk op 30 september 2021: het saldo van 20% van de forfaitaire subsidie en 100% van de variabele subsidie. <p>Indienen documenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • 31 januari 2021: de ondertekende samenwerkingsovereenkomst en verwerkersovereenkomst; • 1 juni 2021: de aanvraag voor het ontvangen van de subsidies en het evaluatieverslag.
BVR 23 april 2021	<p>Subsidieperiode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optie 1: 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021; • Optie 2: 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021. <p>Uitbetaling subsidie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uiterlijk op 31 juli 2021: een voorschot van 80% van de forfaitaire subsidie; • Uiterlijk vijf maanden na afloop van het project: het saldo van 20% van de forfaitaire subsidie en 100% van de variabele subsidie. <p>Indienen documenten</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • 30 april 2021: de ondertekende samenwerkingsovereenkomst of vervangende addenda; • 1 september 2021: de aanvraag voor het ontvangen van de subsidies en het evaluatieverslag.
<p>BVR 7 mei 2021 (tot wijziging van het BVR van 23 april 2021)</p>	<p>Subsidieperiode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optie 1: 1 april tot en met 31 augustus 2021; • Optie 2: 1 april tot en met 31 augustus 2021. <p>Uitbetaling subsidie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uiterlijk op 31 augustus 2021: een voorschot van 80% van de forfaitaire subsidie; • Uiterlijk vijf maanden na afloop van het project: het saldo van 20% van de forfaitaire subsidie en 100% van de variabele subsidie. <p>Indienen documenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • 31 mei 2021: de ondertekende samenwerkingsovereenkomst of vervangende addenda; • 31 oktober 2021: de aanvraag voor het ontvangen van de subsidies en het evaluatieverslag.
<p>BVR onderwerp van deze nota</p>	<p>Subsidieperiode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optie 1: 1 september 2021 tot en met 15 oktober 2021. <p>Uitbetaling subsidie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uiterlijk 31 maart 2022: volledige bedrag van de forfaitaire subsidie. <p>Indienen documenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30 september 2021: de ondertekende samenwerkingsovereenkomst of vervangende addenda;

	• 31 december 2021: de aanvraag voor het ontvangen van de subsidies en het evaluatieverslag.

2.3 MOTIVERING VOOR VERLENGING VAN DE SUBSIDIE VOOR OPTIE 1

Sedert de opstart vormt optie 1 (bronopsporing, en quarantainecoaching) een belangrijk beheersinstrument om (1) contacten van besmette personen snel te identificeren en in quarantaine te plaatsen, (2) (uitbraak)clusters te detecteren en isoleren en (3) burgers blijvend aan te moedigen en te sensibiliseren om de basismaatregelen vol te houden om zo de transmissie van het COVID-19 virus te doorbreken en deze pandemie in te dijken.

Als enige niveau ondernemen lokale besturen concrete acties om de bronopsporing te versterken. Ze leggen verbanden door analyse van de beschikbare gegevens, inclusief de gegevens verkregen uit de samenwerkingsovereenkomst met de zorgraad, waardoor ogenschijnlijk willekeurige besmettingen tot één en dezelfde bron kunnen worden teruggebracht om op die manier verdere verspreiding van COVID-19 te beperken door het aanpassen van het lokale beleid inzake infectiebestrijding. Wanneer zij hotspots detecteren, nemen zij eveneens maatregelen om deze te isoleren en zo mogelijk in te perken.

Intussen vordert de vaccinatiecampagne in Vlaanderen met rasse schreden. Niettemin zal bronopsporing de komende maanden nodig blijven. Dit blijft een tweede belangrijke beschermingslinie tegen de verspreiding van het virus.

- Uit 2020 leerden we dat de combinatie van versoepelingen van de maatregelen die de verspreiding van het coronavirus moesten indijken in de lente- en zomermaanden, de terugkeer van vakantiegangers en het slechter wordende weer naar het einde van de zomer toe mogelijk aanleiding gaven tot de tweede en meest dodelijke golf van de coronapandemie in België. Het begin van de tweede golf werd door Sciensano vastgesteld op maandag 31 augustus 2020.
- De vaccinatiecampagne draait weliswaar op volle toeren, maar het zal vermoedelijk nog tot het najaar 2021 duren vooraleer de vaccinatiegraad voldoende hoog is om groepsimmunitet te bekomen.
  - In de voorbije maanden is al enkele keren gebleken dat de onzekerheid met betrekking tot de leveringen en/of leeftijdsrestricties bepalend zijn voor het tempo van de vaccinatie.
  - Daarnaast wordt de vaccinatiecampagne ook doorkruist door vakantieplannen van de bevolking, waardoor de uitrol van de vaccinaties mogelijks vertraging oploopt.
  - In andere delen van het land, zoals het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, valt de vaccinatiegraad tegen door twijfelaars en weigeraars.
  - Bovendien bestaat de mogelijkheid dat een derde coronavaccinatie nodig zal zijn om de bevolking te beschermen tegen oprukkende nieuwe varianten van het coronavirus.
- Met een te lage vaccinatiegraad is er onvoldoende groepsimmunitet en ontstaat er een grote kans dat het virus zich weer snel verspreidt. Deze kans wordt nog vergroot door de risico op het ontstaan van nieuwe virusvarianten, en door de recente versoepelingen inzake sociale contacten en reizen. Daarom is verhoogde waakzaamheid nodig om snel te kunnen ingrijpen bij uitbraken en een stijgende besmettingsgraad.

- Daarenboven is er onvoldoende zekerheid over de duur van de beschermingsgraad die de huidige vaccins bieden. Hierdoor bestaat de kans dat de groepsimmunitet onvoldoende hoog is om risicoloos het najaar en de winterperiode door te komen.
- Elke burger die overtuigd kan worden de basismaatregelen te respecteren, elke besmette persoon die wordt opgebeld met het oog op de identificatie van (uitbraak)clusters en elke persoon die begeleid wordt in het volhouden van de isolatie of de quarantaine, is een extra rem op de verspreiding van het virus.

De meerwaarde van de lokale initiatieven zit in de bijkomende ondersteuning van de centrale initiatieven alsook in de kwaliteitsverhoging van de verkregen informatie.

Uit een voorlopige evaluatie van de periode 1 november 2020 tot en met 31 maart 2021 (zie punt 2.4.) blijkt de meerwaarde van de lokale besturen. Door hun direct contact met de burger en diepgaande kennis van de lokale situatie kunnen de lokale besturen de bronopsporing en quarantainecoaching heel doeltreffend aanpakken. Hierbij gebruiken ze verschillende acties en methodieken om nieuwe uitbraken en nieuwe besmettingen snel te lokaliseren en te bekampen. In aanvulling van de centrale contacttracing op het Vlaamse niveau konden de lokale besturen fysieke hulp bieden of zelfs beschermingsmateriaal ter beschikking stellen.

Daarom wil het voorliggende besluit de subsidie voor optie 1 die op 31 augustus 2021 zou aflopen, verlengen met 1,5 maand tot en met 15 oktober 2021. Gelet op de stopzetting van de vaccinatiecentra na 15/10/2021, zal vanaf begin september geëvalueerd worden of er nog een noodzaak bestaat om de maatregelen die middels dit besluit gefinancierd worden, te bestendigen na 15/10/2021. Hiervoor zal onder meer gekeken worden naar de algemene evolutie van de pandemie en de stand van de vaccinatiecampagne.

A. VOORLOPIGE EVALUATIE PERIODE 1 NOVEMBER 2020 TOT EN MET 31 MAART 2021

Tijdens de periode van 1 november 2020 tot en met 31 maart 2021 hebben 267 besturen zich geëngageerd voor:

1. Sensibilisering en preventie met focus op de risicogroepen en de kwetsbare personen/groepen;
2. Versterking van de bronopsporing en detectie van hotspots i.s.m. de zorgraad;
3. Quarantainecoaching;
4. Bijkomende hulp en informatie aan kwetsbare personen en groepen.

Hun direct contact met de burger en diepgaande kennis van de lokale context liet de lokale besturen toe om bij de bronopsporing en quarantainecoaching verschillende acties en methodieken te combineren. Op die manier konden de besturen op een doeltreffende manier nieuwe uitbraken en besmettingen snel lokaliseren en bekampen. Net door het gebruik van een veelvoud aan technieken konden lokale besturen de sensibilisering, bronopsporing en quarantainecoaching aanpassen aan de plaatselijke context. Aanvullend op de centrale contacttracing op het Vlaamse niveau boden de lokale besturen fysieke hulp of stelden ze beschermingsmateriaal ter beschikking. Bovendien maakten lokale besturen melding van clusters nog vóór deze in het uitbraaksysteem zichtbaar waren. Indien nodig konden burgermeesters clusters isoleren (o.a. scholen, woonzorgcentra) of zelfs overgaan tot sluiting van handelszaken of evenementen.

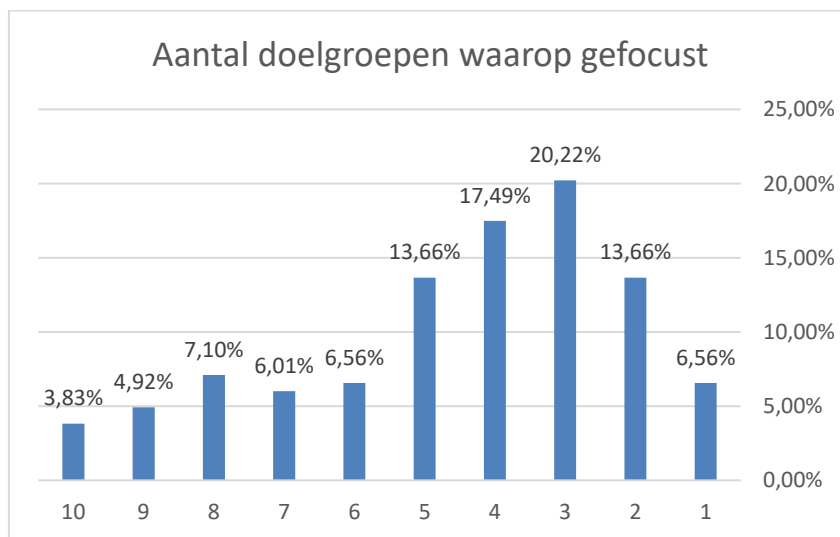
Risicogroepen en kwetsbare personen

Tijdens deze periode hebben de lokale besturen zich gericht op een brede waaier aan risicogroepen en kwetsbare personen. Naast de klassieke categorieën (65+, personen met een laag inkomen en personen met een beperkte mobiliteit) werd er ook gefocust op anderstaligen, werklozen en daklozen.

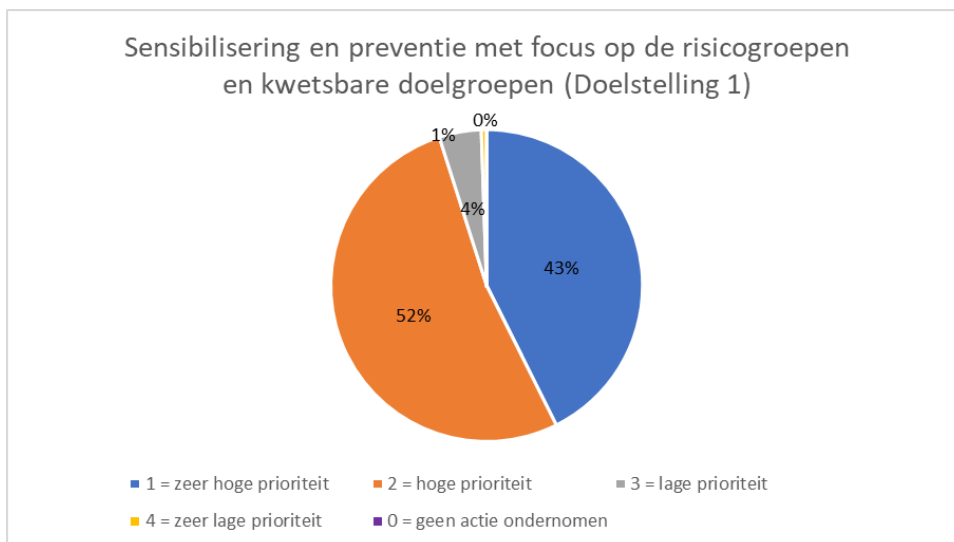

De overgrote meerderheid van de besturen (79,78%) heeft zich in haar aanpak van de bronopsporing gericht op 3 of meer specifieke doelgroepen, en dit in functie van de plaatselijke noden.

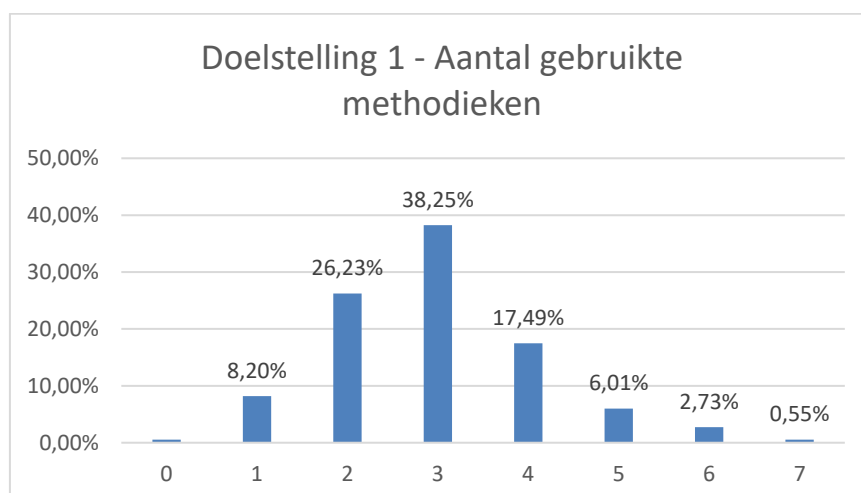
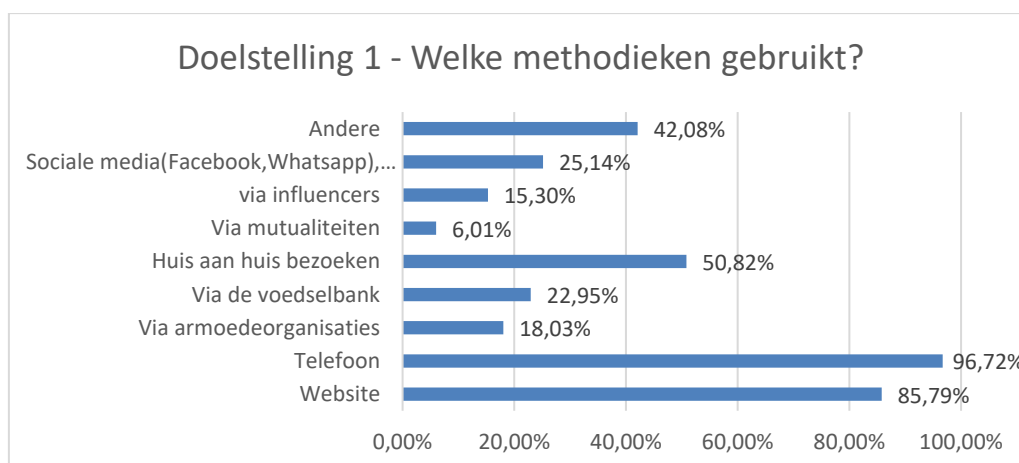

Sensibilisering en preventie met focus op de risicogroepen en de kwetsbare personen/groepen

Bij bijna alle besturen (95,08%) stond sensibilisering en preventie bovenaan qua prioriteit.

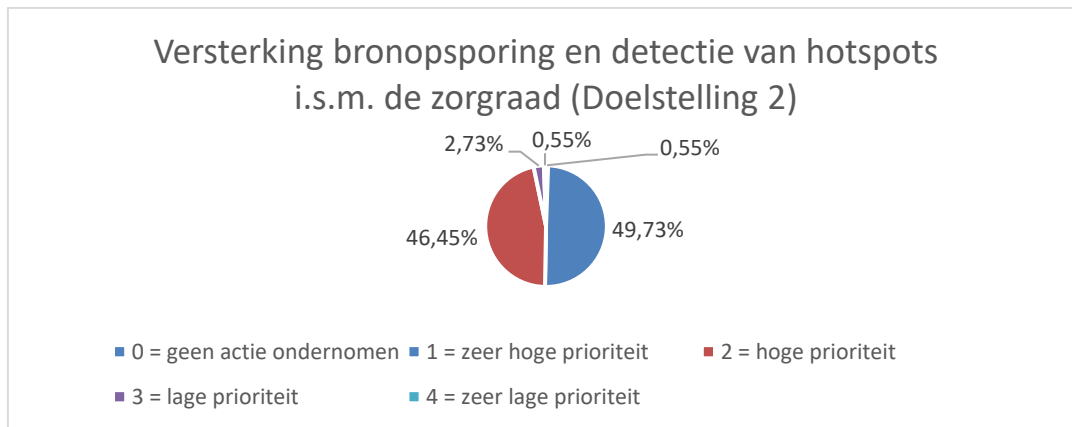

Naast de klassieke methodieken via telefoon en website hebben de lokale besturen de sensibilisering en preventie versterkt door huisbezoeken af te leggen en maximaal gebruik te maken van sociale media. Ook werden via partnerorganisaties zoals de voedselbank en armoedeorganisaties kwetsbare doelgroepen gesensibiliseerd. Net door hun nabijheid en kennis van het terrein konden lokale besturen deze extra methodes inzetten. De overgrote meerderheid (81,97%) van de lokale besturen hebben 2 tot 4 verschillende technieken aangesproken met als doel burgers op de meest efficiënte manier te bereiken.

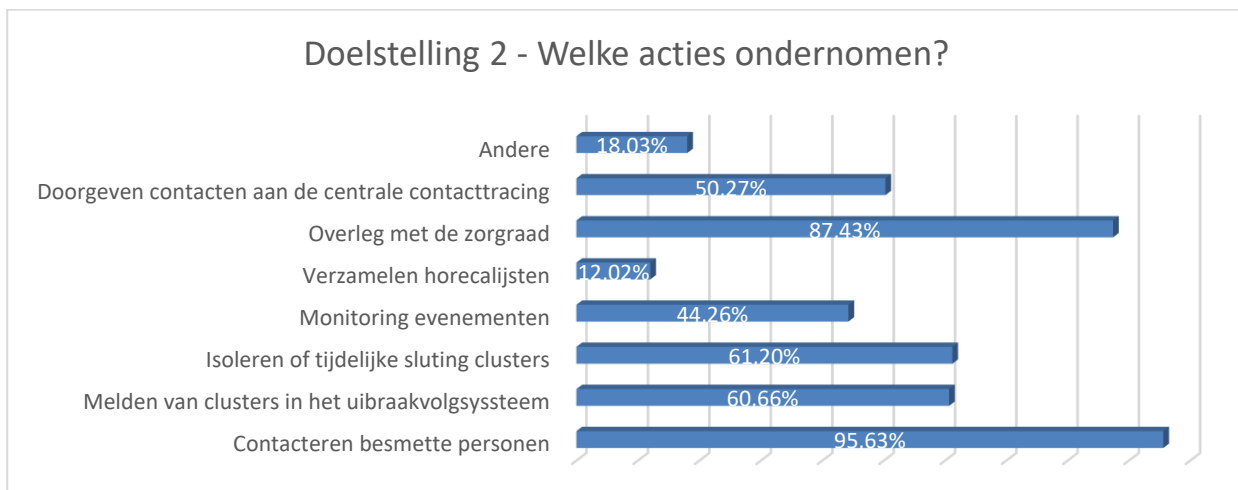

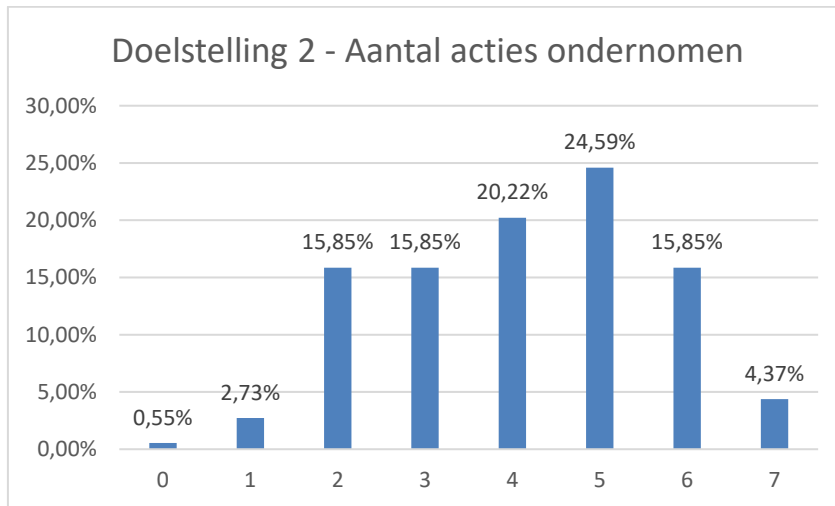
Versterking bronopsporing en detectie van hotspots i.s.m. de zorgraad

Met 96,17% stond de bronopsporing bovenaan de agenda van de lokale besturen.

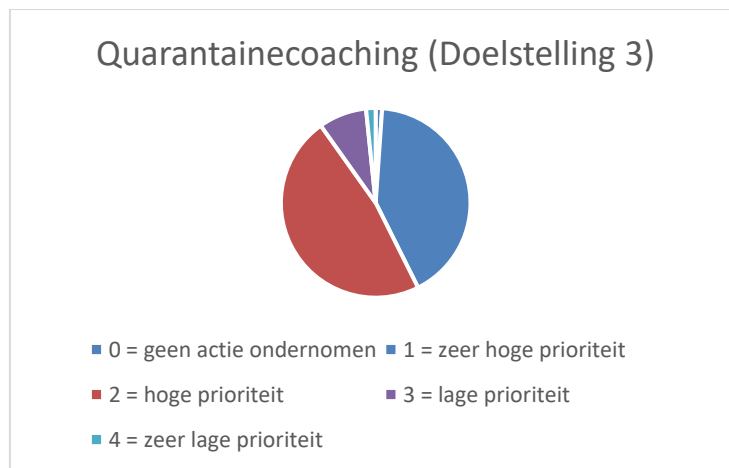
In de bronopsporing waren het contacteren van de besmette personen en overleg met de zorgraad de meest belangrijkste acties. Net door hun kennis van de lokale context en het nauwe contact met de burger konden de lokale besturen melding maken van clusters nog vóór deze in het uitbraakstelsel zichtbaar waren. Lokale evenementen werden gemonitord en waar nodig konden burgermeesters clusters snel isoleren (o.a. scholen, woonzorgcentra) en desnoods overgaan tot sluiting van handelszaken of evenementen. Door de meerderheid van de lokale besturen werd de centrale contacttracing versterkt met 3 of meer acties.

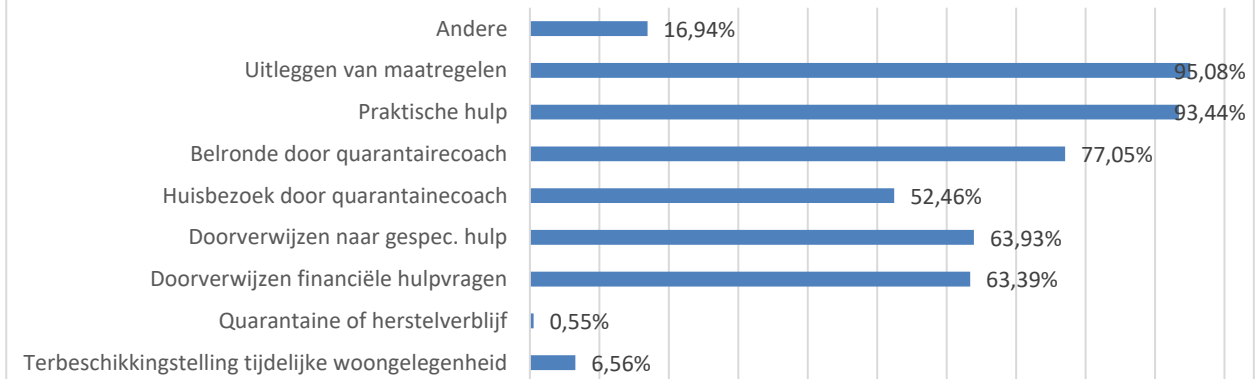
Quarantainecoaching

Ook de quarantainecoaching stond vooraan op het prioriteitenlijstje van de lokale besturen.

Ter versterking van de quarantainecoaching konden de lokale besturen door hun nabijheid de burgers fysiek bijstaan tijdens hun quarantaine. Zo hebben de lokale besturen heel wat praktische hulp kunnen bieden, zoals o.a. het begeleiden van (minderjarige) niet-besmette gezinsleden en het bieden van logistieke ondersteuning. Waar nodig gingen quarantainecoaches tot bij de mensen thuis om hen zo optimaal mogelijk te (onder)steunen. Door hun uitgebreide netwerk kennis werden burgers doorverwezen voor hun financiële en andere (medische) vragen. Deze praktische fysieke en materiele hulp was voor de burgers tijdens hun quarantaineperiode een enorme steun. Zonder die hulp zouden heel wat burgers hun quarantaine niet of onvoldoende hebben gerespecteerd, en zouden ze het virus verder blijven verspreiden.

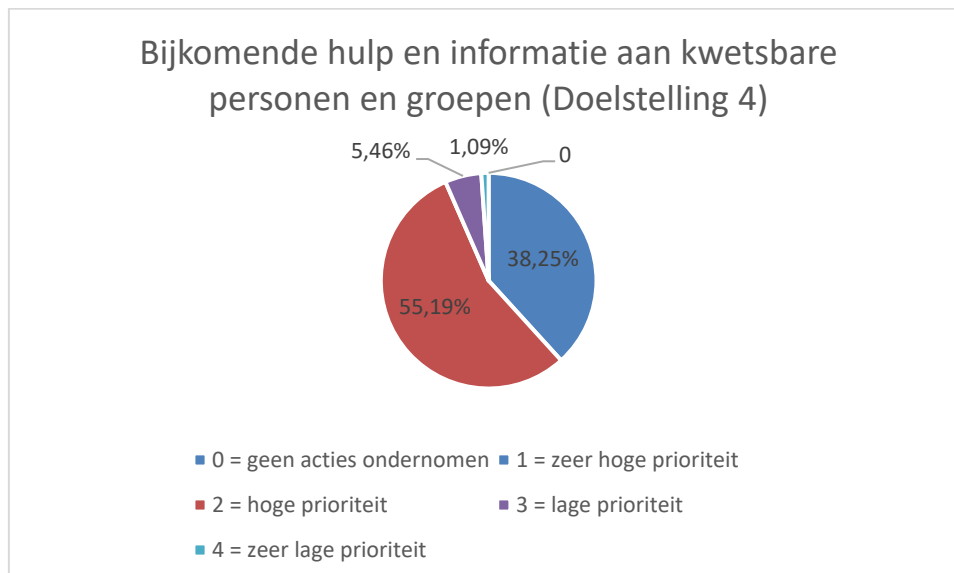
Doelstelling 3 - Gebruikte methodieken

Bijkomende hulp en informatie aan kwetsbare personen en groepen

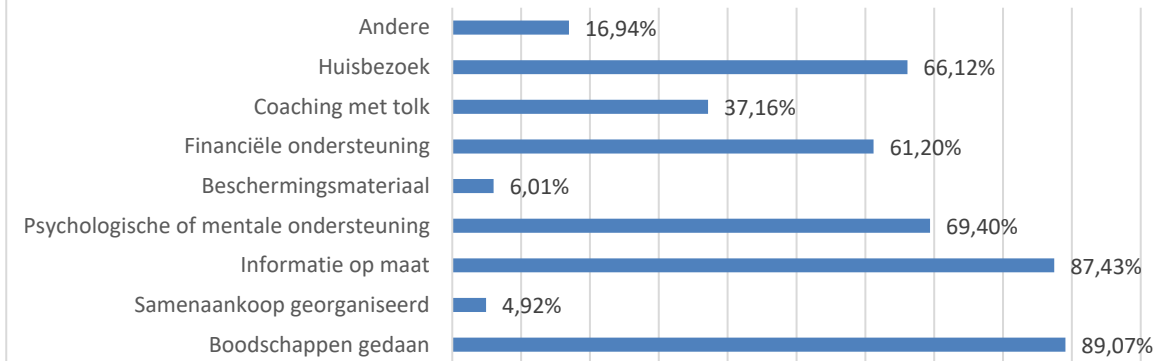
Net als de drie andere doelstellingen was het aanbieden van bijkomende hulp een belangrijke opdracht voor de lokale besturen.

Bijkomende hulp en informatie aan kwetsbare personen en groepen (Doelstelling 4)

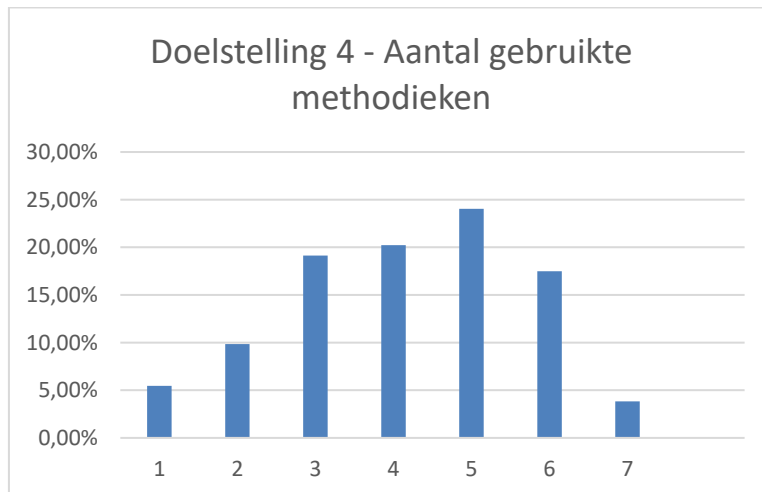
Door hun nabijheid is het niet te verwonderen dat bijna alle besturen boodschappen hebben gedaan voor de burgers. Door hun expertise hadden lokale besturen de mogelijkheid om financiële, psychologische of mentale ondersteuning te bieden. Waar mogelijk brachten quarantainecoaches een bezoek aan de burger thuis, zodat een integraal beeld van de noden kon worden gevormd. Dankzij deze acties maakten lokale besturen het verschil voor de burger en werd het uitzitten van een quarantaine of het alleen thuis zitten draaglijker.

Doelstelling 4 - Gebruikte methodieken

Ook hier combineerde een meerderheid (80,87%) van de lokale besturen verschillende methodieken om op maat van de noden van de burger hulp te bieden.

Doelstelling 4 - Aantal gebruikte methodieken

2.4 INZET VAN PERSONEEL EN MIDDELEN DOOR DE LOKALE BESTUREN

Voor de uitvoering van optie 1 worden tussen partijen volgende documenten opgesteld:

1) Samenwerkingsovereenkomst

Deze samenwerkingsovereenkomst regelt minstens de volgende elementen:

- Het opgenomen engagement;
- De concretisering van de taken die het lokaal bestuur binnen dit engagement zal opnemen;
- De termijn van het engagement;
- De werkafspraken tussen de verschillende partners, zoals de COVID-19-teams.

2) Verwerkerovereenkomst met AZG (en geheimhoudingsverbintenis) en indien van toepassing de nodige protocollen.

3) Afsprakenkader met de COVID-19-teams.

De lokale besturen beslissen autonoom hoe zij zich organiseren, zowel op het gebied van personeel als wat betreft de inzet van middelen, om de door hen aangegane engagementen te verwezenlijken.

Voor hun engagementen kunnen lokale besturen beroep doen op:

- Personeelsleden die (al dan niet gedeeltelijk) tijdelijk bijkomende of andere taken opnemen;
- De bijkomende werving van tijdelijke personeelsleden;
- De inzet van vrijwilligers.

Afhankelijk van de opgenomen engagementen worden door de lokale besturen volgende profielen ingezet:

1. Coördinator van de lokale bronopsporing

Voornaamste taken:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opstart netwerk voor uitvoering van de engagementen van optie 1 2) Concrete opstart en leiding geven aan een tijdelijk team van medewerkers in uitvoering van optie 1 3) Werving en mobilisering personeelsleden 4) Dagelijkse opvolging van het netwerk bronopsporing: <ul style="list-style-type: none"> - Dagelijkse communicatie over het aantal besmettingen in de gemeente (of regio) naar mailinglist van xtal adressen (contactpersonen administratie en lokaal bestuur, zorgpartners eerstelijnszone); - Bundelen van de gegevens uit de verschillende gegevensbronnen; - Voorbereiding en voorzitten van (online) overlegmomenten met partners in functie van analyse, opvolging, taakafspraken; - Rapportage naar lokaal bestuur en/of andere partners waar nodig; - Opdracht geven aan pool huisbezoekers en fieldagents alsook aan andere medewerkers en diensten (vb. m.b.t. maatschappelijk werk); - Inschakelen van de juiste medewerkers in functie van de gevraagde/gewenste ondersteuning aan huis; - Coördinatie van de registratie en doorzending van nieuwe informatie verkregen vanuit de bronopsporing en quarantainecoaching. 5) Wekelijkse communicatie en rapportering cijfers aan noodplanningsambtenaar, burgemeester en eventuele andere partners (ELZ, AZG, ...) 6) Opvolgen van de federale en Vlaamse besluitvorming in functie van de werking van het netwerk bronopsporing 7) Het bijwonen en opvolgen van verschillende overlegmomenten op federaal, Vlaams, regionaal en lokaal niveau met het oog op de verbinding van lokale/regionale/Vlaamse sterktes in het kader van de bronopsporing (en andere engagementen optie 1). 8) Waken over de verantwoordelijkheden en verplichtingen van het netwerk in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
--------------------	---

2. Huisbezoekers (of field agents)

Taken:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Bijwonen van de dagelijkse overlegmomenten 2) Samenwerking en overleg met COVID-19 team 3) Zo snel mogelijk mensen bereiken = kerntaak 4) Focus op:
--------	---

	<ul style="list-style-type: none"> a. Verdere stappen in bron- en clusteronderzoek; b. Ondersteuning en sensibilisering bij duiding isolatie/quarantainemaatregelen/nodige beschermingsmaatregelen, niet alleen bij individuele personen maar ook bij samenkomsten; c. Specifieke ondersteuning op maat van het individu; d. Bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen. <ul style="list-style-type: none"> 5) Registratie van werkzaamheden 6) Registratie en doorsturen van bijkomende informatie: <ul style="list-style-type: none"> a. In het kader van bron- en clusteronderzoek; b. In het kader van moeilijke of zeer kwetsbare situaties; c. In het kader van de zachte handhaving van de maatregelen.
--	--

3. Administratieve ondersteuners

Taken:	<ul style="list-style-type: none"> 1) Deelname aan overlegmomenten 2) Administratieve ondersteuning in het kader van de informatieverzameling en uitwisseling: <ul style="list-style-type: none"> a. Bundelen van de informatie; b. Verwerken en verzending van de informatie naar betrokken stakeholders; c. Algemene administratie (opmaak en beheer notulen, ...). 3) Personeelsadministratie: <ul style="list-style-type: none"> a. Bijhouden van de personeelsplanning (uurroosters, verloven, ziekten, ...); b. Personeelsadministratie van de bronopsporing en de contacttracing (opmaak van contracten, functieprofielen, ondersteuning van betrokken personeel, ...); c. Loonadministratie. 4) ICT-ondersteuning 5) Logistieke ondersteuning.
--------	---

3 FINANCIERINGSMODEL

De Vlaamse Regering wenst de lokale besturen door middel van een forfaitaire subsidie te ondersteunen voor de engagementen die zij in het kader van dit besluit opnemen. Dit besluit reikt volgend financieringsmodel aan voor lokale bronopsporing:

Een forfaitaire financiering op basis van het aantal inwoners van de gemeente, i.e. 0,125 euro per inwoner en per maand, voor een maximum van 1,5 maand.

4 TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1. definities. Naar aanleiding van het advies van de VTC werden definities van de begrippen “controletoeren COVID-19” en “centrale tracingplatform” opgenomen.

Artikel 2. bepaalt het maximumbedrag van de financiering en voor welke periode deze financiering zal gelden. Deze periode kan door de Vlaamse Regering vroegtijdig beëindigd worden na een evaluatie van de stand van zaken van de evolutie van de COVID-19-epidemie door de Vlaamse Regering.

Artikel 3. beschrijving waarvoor de lokale besturen zich kunnen engageren.

Artikel 4. onderstreept de samenwerking met de zorgraden en de COVID-19-teams die bij alle bijkomende initiatieven moet verzekerd blijven.

Artikel 5. beschrijft de verschillende activiteiten waarop de lokale besturen bijkomend kunnen inzetten bij optie 1.

Artikel 6. vermeldt het juridisch kader waarbinnen de lokale besturen GDPR-conform kunnen optreden. Naar aanleiding van het advies van de VTC werd in artikel 7 verduidelijkt dat de doelstelling van de verwerking steeds verband houdt met de COVID-19-pandemie.

Artikel 7. geeft een limitatieve opsomming waarvoor de persoonsgegevens waartoe het lokale bestuur toegang krijgt, kunnen gebruikt worden. Naar aanleiding van het advies VTC werd de link met COVID-19 ingeschreven bij de twee laatste doeleinden. De doelstellingen zijn zo minder ruim geformuleerd dan voorheen.

Artikel 8. herhaalt het doel van de financiering.

Artikel 9. bepaalt de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de financiering en welke stappen hiertoe ondernomen moeten worden.

Artikel 10. bepaalt de uitbetaling van de subsidie en welke documenten hiertoe dienen ingediend te worden.

Artikel 11. bepaalt de modaliteiten van de indiening van de aanvraag voor het ontvangen van de subsidie.

Artikel 12. verleent aan het Agentschap Binnenlands Bestuur (hierna: ABB) en AZG de bevoegdheid toezicht uit te oefenen op de naleving van de bepalingen van het besluit. Het lokaal bestuur verstrekt daartoe de gevraagde documenten, inlichtingen en/of toelichtingen.

Artikel 13. bepaalt dat ABB de subsidie kan verminderen of terugvorderen als het lokaal bestuur de bepalingen van dit besluit en de samenwerkingsovereenkomst niet of niet volledig naleeft.

Artikel 14. bepaalt dat het besluit in werking treedt op 1 september 2021.

Artikel 15. belast de Vlaamse minister, bevoegd voor het binnenlands bestuur en het stedenbeleid en de Vlaamse minister, bevoegd voor het welzijn en de armoedebestrijding, ieder wat hem of haar betreft, met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Forfaitaire financiering

De financiering voor deze subsidie gebeurt op forfaitaire basis en wordt berekend op basis van het aantal inwoners van de gemeente: 0,125 euro per inwoner en per maand, voor een maximum van 1,5 maand (1 september tot en met 15 oktober 2021):

Maximum voor de financiering:

6.629.143 (bevolkingsaantal op 01/01/2020 volgens het BS 27/07/2020) x 0,125 euro x 1,5 maand
= 1.242.964,31 euro.

De uitbetaling van de subsidie wordt als volgt geregeld:

Het volledige bedrag van de forfaitaire subsidie wordt uiterlijk op 31 maart 2022 uitbetaald, indien:

- de ondertekende samenwerkingsovereenkomst of het addendum op uiterlijk 30 september 2021, bij het Agentschap Binnenlands Bestuur ingediend is;

- het evaluatieverslag waarbij de uitvoering van de engagementen vervat in de samenwerkingsovereenkomst wordt geëvalueerd en de bijkomende inzet wordt gemotiveerd voor de forfaitaire subsidie, op uiterlijk 31 december 2021, bij het Agentschap Binnenlands Bestuur ingediend is.

Het evaluatieverslag wordt gecontroleerd door ABB.

De subsidie heeft betrekking op de periode van 1 september 2021 tot en met 15 oktober 2021. Deze periode kan door de Vlaamse Regering vroegtijdig beëindigd worden, na een evaluatie van de stand van zaken van de evolutie van de COVID-19-epidemie door de Vlaamse Regering.

De subsidie zal worden verminderd of teruggevorderd als het lokaal bestuur de bepalingen van dit besluit en de samenwerkingsovereenkomst niet of niet volledig naleeft.

Rechtsgrond

Het decreet van 18 december 2020 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021, artikel 12 - begrotingsartikel SJ0-1SMC2GA-WT.

Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën (hierna: IF) heeft op 30 juni 2021 haar ongunstig advies (met referte GDR/2021000302) gegeven over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-Pandemie te versterken.

De IF stelt dat de evaluatie in de nota geen volledig beeld geeft van de intensiteit van de inzet van de instrumenten door de lokale besturen. Er werd wel een aanzet van kwalitatieve evaluatie gegeven, zoals eerder werd aangekondigd in de vorige nota aan de Vlaamse Regering, maar deze bevat geen financiële elementen die kunnen worden afgezet tegenover de voorziene subsidie. De IF vraagt welke middelen werden hiervoor werden ingezet (personeelskosten, werkingskosten).

Een diepgaande analyse over de inzet in VTE (frequentie van inzet) was op het ogenblik van de adviesvraag aan de IF nog niet mogelijk omdat nog niet alle lokale besturen het evaluatieformulier (als bijlage 1) via het Digitaal Loket van het Agentschap Binnenlands Bestuur hadden ingediend en ook niet alle besturen het aantal ingezette VTE en vrijwilligers even consequent hadden ingevuld. Zo hadden sommige besturen de personeelsinzet niet in VTE maar in koppen doorgegeven. Daar waar de cijfers in vergelijking met gelijkaardige gemeenten nogal hoog lagen, werden de betrokken gemeenten gecontacteerd en werden de cijfers, indien nodig, manueel bijgesteld. Een neerslag van de remediëring aan deze analyse is als bijlage aan deze nota gehecht.

Een aantal gegevens, zoals bijvoorbeeld het aantal huisbezoeken of telefonische contacten, werden niet opgevraagd om de administratieve werklast bij de lokale besturen tot een minimum te beperken, zodat zij zich ten volle kunnen focussen op de contact- en bronopsporing, en de organisatie van de vaccinatiecampagne. Voor de periode april tot en met augustus, en onderhavige verlenging, zal in het evaluatieformulier bijkomend gevraagd worden of de contact- en bronopsporing bijzondere resultaten of effecten heeft opgeleverd voor het lokaal bestuur.

De IF vraagt of het ook niet te verwachten is dat, gegeven het verwacht positieve effect van de vaccinaties, de initiatieven die dienen te worden genomen beperkter en gerichtter gaan zijn dan de initiatieven die men de afgelopen maanden heeft genomen waardoor het te verantwoorden is dat het subsidiebedrag per inwoner kan verminderen of de middelen gerichtter kunnen worden ingezet indien zich in bepaalde specifieke problemen zich voordoen.

Met een te lage vaccinatiegraad is er onvoldoende groepsimmunitet en ontstaat er een grote kans dat het virus zich weer snel verspreidt. Deze kans wordt nog vergroot door het risico op het ontstaan van nieuwe virusvarianten, en door de recente versoepelingen inzake sociale contacten en reizen. Daarom is verhoogde waakzaamheid nodig om snel te kunnen ingrijpen bij uitbraken en een stijgende besmettingsgraad. Daarnaast wordt de vaccinatiecampagne ook doorkruist door de vakantieplannen van de bevolking, waardoor de uitrol van de vaccinaties mogelijk vertraging oploopt. Het reëel bestaan van dit risico is recent nog bevestigd door nieuwe uitbraken zoals in Israël en Portugal, niettegenstaande de zeer hoge vaccinatiegraad in Israël. Het is dan ook van essentieel belang dat iedere vorm uitbraak of clustervorming zo snel mogelijk gedetecteerd wordt, zodat de nodige isolatie- en quarantainemaatregelen kunnen genomen worden.

We verwijzen hierbij ook naar het Hoog Overlegcomité in haar verslag van 18 juni 2021 (2020C80750.002): *“Het virus zal de volgende maanden blijven circuleren. Bovendien is het risico op nieuwe varianten reëel, die mogelijk een hogere besmettelijkheid en ziektegraad veroorzaken. In dat verband heeft het Comité kennis genomen van de huidige situatie met betrekking tot de delta-variant. Alleen een zo breed mogelijke vaccinatiecampagne biedt hier een afdoend antwoord op. Verder is het belangrijk dat de verschillende onderdelen van een deugdelijk risicobeheer, met name preventie, testing, isolatie en quarantaine, contactopvolging, outbreak management, ventilatie, enz. op een adequaat en doeltreffend niveau worden gehandhaafd.”*

De IF wijst erop dat de aanrekening zowel in VAK als VEK in 2021 zal dienen te gebeuren aangezien de subsidies betrekking heeft op de laatste 4 maanden van 2021. Is het daarom niet wenselijk dat met het oog op een tijdige aanrekening de aanvragen reeds eind december 2021 worden bezorgd? Inmiddels werd de subsidietermijn ingekort van 30 november 2021 naar 15 oktober 2021. De aanrekeningen gebeuren integraal in 2021 via bestelaanvraag of grootboekcorrectie.

Begrotingsakkoord

Het akkoord werd verleend op 16 juli 2021.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Op dit ogenblik worden de administratieve lasten binnen de huidige capaciteit opgevangen, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het bijgaande ontwerp van besluit heeft volgende weerslag op lokale en provinciale besturen:

- Personeel: er is bijkomende inzet van het in dienst zijnde personeel nodig, een eventuele bijkomende tijdelijke werving van extra personeel kan eveneens noodzakelijk zijn.
- Werkingsuitgaven: het ontwerp heeft een mogelijke weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen.
- Investerings en schulden: er zijn geen investeringen verbonden aan de uitvoering van het voorstel van beslissing.
- Ontvangsten: er worden financiële middelen aan de lokale besturen ter beschikking gesteld via een forfaitaire subsidie (zie hiervoor punt A).

Conclusie: De voorgestelde verlenging zal slechts een tijdelijke en beperkte weerslag hebben op de werkingsuitgaven van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

/

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken;
2. De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Wouter BEKE

Bijlagen:

- het definitief goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- een additionele evaluatie van de lokale contact- en bronopsporing voor de periode 1 november 2020 t.e.m. 31 maart 2021 in het kader van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken